

**Харківський національний медичний університет
Кафедра латинської мови та медичної термінології**

**«Ars studendi terminologiae medicinalis:
лінгвокультурологічний та лінгводидактичний
аспекти вивчення латинської мови та медичної
термінології»**

Програма
III Всеукраїнської студентської науково-практичної
онлайн-конференції
(14 травня 2020 року)

Харків-2020

Затверджено
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 20 травня 2020 р.

ОРГКОМІТЕТ:

Капустник В. А. – ректор ХНМУ, доктор мед. н., професор, **голова оргкомітету**; *М'ясоєдов В. В.* – проректор з наукової роботи ХНМУ, доктор мед. н., професор; *Маракушин Д. І.* – директор ННІ з підготовки іноземних громадян ХНМУ, доктор мед. н., доцент; *Краснікова С. О.* – декан V факультету з підготовки іноземних студентів ХНМУ, канд. філол. н., професорка; *Дерев'янченко Н. В.* – завідувачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н., доцентка; *Литовська О. В.* – доцентка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н., доцентка; *Дюрба Д. В.* – ст. викладачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н.; *Перекрест М. І.* – викладачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ

Редакційна колегія: канд. філол. наук Н. В. Дерев'янченко, канд. філол. наук О. В. Литовська, канд. філол. наук Дюрба Д. В., Перекрест М. І.

Ars sudendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології : Матеріали III Всеукр. студентськ. наук.-практ. онлайн-конф., м. Харків, 14 травня 2020 р. / ред. кол.: Н. В. Дерев'янченко та ін. Харків: ХНМУ, 2020. 72 с.

УДК 378.016:81.124'276.6:61(063)

©Харківський національний
медичний університет, 2020
©Редакційна колегія, 2020

2. Большой энциклопедический словарь медицинских терминов : более 100 тысяч терминов / под ред. Э. Г. Улумбекова. Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2012. 2242 с.

3. Taber's Medical Dictionary Online: веб-сайт. URL: <https://www.tabers.com/tabersonline> (дата звернення: 30.04.2020).

4. Online Etymology Dictionary: веб-сайт. URL: <https://www.etymonline.com/> (дата звернення: 04.05.2020).

Несміян В. С.

ЕТИМОЛОГІЯ ТЕРМІНІВ: ПЛАНТАРНИЙ ФАСЦІІТ ТА ТЕНДИНІТ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЛІКУВАННЯ

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»

Науковий керівник: канд. філол. н. Апоненко І. М.

Тендиніт ахіллового сухожилля та плантарний фасціїт є одними з найбільш розповсюджених травм в бігових видах спорту. Тому вміння розпізнати ці захворювання та надати правильну допомогу і рекомендації щодо лікування є важливими ланками в практиці спортивної медицини.

Потрібно звернути увагу на структуру цих термінів, розуміння цього дає поняття про місце локалізації та походження запально-дегенеративних змін.

Тендиніт ахіллового сухожилля (*tendinitis (Achillis) calcanea*) – це запалення тканини п'яткового сухожилля, спостерігається традиційно в точці прикріплення до п'яткової кістки або в зоні м'язово-сухожильного переходу; часто поєднується з запаленням сухожильної сумки або сухожильної піхви.

Ахіллове сухожилля є найбільш потужним в організмі людини і витримує значні навантаження. Воно є з'єднувальною ланкою між м'язами гомілки та п'ятковою кісткою і забезпечує правильне функціонування нижньої кінцівки: стрибання, біг, підйом і таке інше. Але у випадках надмірного фізичного навантаження або при певних захворюваннях виникає його запалення з

вираженим больовим синдромом і порушенням функції кінцівки. Найбільш часто цим захворюванням страждають спортсмени. При сильних стрибках або сильному напруженні виникають мікророзриви сухожилля, які викликають запалення.

Термін тендиніт (*tendinitis*) походить від латинського *tendo*, родовий відмінок – *tendinis* та суфікса *-itis*, що свідчить про наявність запального процесу. Це запалення тканини сухожилля, що спостерігається традиційно в точці прикріплення до кістки або в зоні м'язово-сухожильного переходу.

Походження терміну Ахіллове сухожилля або п'яткове сухожилля (*tendo (Achillis) calcaneus*) має міфологічний характер і пов'язане з іменем старогрецького героя Ахілла. Мати героя, яка прагнула загартувати сина і зробити його невразливим, занурила його в річку Стікс, при цьому тримала за п'ятку під час купання – ця частина тіла й стала його вразливим місцем.

Плантарний фасціїт (*fasciitis plantaris*) – захворювання, основним симптомом якого є біль у п'яті, що виникає або посилюється при навантаженні. У більшості випадків больовий синдром обумовлений запально-дегенеративними змінами плантарної (підшовної) фасції. Рідше, п'ятковий біль безпосередньо пов'язаний з травматизацією навколишніх м'яких тканин кістковими розростаннями.

Плантарна фасція є щільним сполучнотканинним тяжем, що розташовується по нижній (підшовній) поверхні стопи від п'яткової кістки до основ всіх п'яти пальців стопи. Головною функцією плантарної фасції є утримання поздовжнього склепіння стопи, а тому його розпластування при значних фізичних навантаженнях є частою причиною виникнення характерного гострого болю в області п'яткової кістки.

Термін фасціїт (*fasciitis*) походить від латинського *fascia*, родовий відмінок – *fasciae* та суфікса – *itis*, що вказує на запалення. Це запалення фасції, сполучної тканини, що оточує м'язи, кровоносні судини і нерви.

Слово плантарний (*plantaris*) походить від латинського іменника *planta, ae f* – підшва і вказує на локалізацію процесу в підшовній області.

Серед особливих факторів, що сприяють цим захворюванням виділяють ряд специфічних причин:

- занадто високі бігові навантаження;
- нехтування вправами для розтяжки литкового м'яза;
- занадто активний біг по горбах або тренування на швидкість;
- плоскостопість або занадто високий підйом стопи;
- жорстке ахіллове сухожилля;
- невірна постановка стопи;
- неправильно підібрану бігове взуття;
- біг по занадто твердим поверхням на зразок асфальту або бетону.

Лікування підшовного фасцііту та тендиніту ахіллового сухожилля необхідно поєднувати з позбавленням від факторів, що призвели до захворювання, знизити або припинити спортивні навантаження.

Проводиться масаж ураженої зони для покращення циркуляції крові та пришвидшення відновлення уражених тканин.

Фізіотерапія допомагає зняти запалення та нормалізувати обмінні процеси. Застосовують курси:

- ультразвуку;
- лазеротерапії;
- ударно-хвильових процедур (при фасцііті);
- грязьових аплікацій з природними біоактивними речовинами.

Під час терапії доводиться використовувати знеболюючі та протизапальні ліки у вигляді таблеток, мазей, ін'єкцій (наприклад, «Ібупрофен», «Напроксен» і т. под.). За призначенням лікаря можуть бути використані гормональні препарати, що на тривалий час знімають запалення, зменшують біль і неприємні відчуття в зоні ураження.

Для зменшення тиску при ходьбі на п'яткову область, а також у якості додаткової підтримки, пацієнтам рекомендується користуватися ортопедичними устілками-супінаторами або спеціальним ортопедичним взуттям. Крім того, існують спеціальні протези (ортези), вони мають форму

чобота, а стопа в них жорстко фіксується під кутом до гомілки, що забезпечує правильне відновлення уражених тканин кінцівки. Таким чином, об'єднуючи різні методи лікування, за 3-6 місяців досягається позитивний ефект у 90% випадків. Однокомпонентні процедури вирішують проблеми на початкових стадіях. Якщо ж прогрес хвороби досягає складного ступеня, а комплексна терапія вже не допомагає, пацієнтові призначають оперативне лікування.

Список використаних джерел:

1. <https://www.fdm-ukraine.org.ua/what-is-fdm-to-me/tendynit-ahillovogo-suhozhylyya>
2. Смольська Л.Ю., Кісельова О.Г., Латинська мова і основи медичної термінології. К.: Медицина, 2008. с.205-236
3. Анатомія людини : підручник : у 3 т. / Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Парахін А.І., Ковальчук О.І. Вінниця : Нова книга, 2018. 1200 с

Падалко Л.Г.

ЛАТИНСЬКА МОВА В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»

Науковий керівник: канд. філол. н. Апоненко І. М.

Латинська мова як цінне культурне надбання людства, незважаючи на статус «мертвої», залишається важливим засобом комунікації у багатьох сферах людської діяльності. Так, наприклад, у медицині латина традиційно є основним міжнародним джерелом для утворення нової природничо-наукової та медичної термінології в сучасних мовах. Медична термінологія ХХ-ХХІ століть поповнилася та продовжує поповнюватися новими, штучно створеними, термінами для вираження понять, невідомих раніше: *vitaminum* (від лат. *vita* – життя), *hormonum* (від лат. *hormao* – збуджую). Латинська мова необхідна для вивчення та знання юриспруденції, оскільки саме римське право лягло в основу

ЗМІСТ

Програма конференції.....	3
Брильов О. Д. КВАЗИСИНОНИМИ У МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	7
Бурлаков Н. О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАЗВ ЗАХВОРЮВАНЬ ОЧЕЙ У ЛАТИНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	9
Вуразка К. В. ОДОРАТИВНА СКЛАДОВА В ЛАТИНСЬКИХ НАЗВАХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН.....	12
Губар В. О. ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В УРОЛОГІЇ	15
Гусарчук К. А. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА -LYSIS У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	18
Єнгалічев Т. Р. ЗЕМЛЕРОБСЬКА МЕТАФОРА В ЛАТИНСЬКОМОВНІЙ АНАТОМІЧНІЙ НОМЕНКЛАТУРІ	20
Каріна Д. С. МІСЦЕ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ	23
Кривенко В. О. ЕТИМОЛОГІЯ БОТАНІЧНИХ НАЗВ У ЛАТИНСЬКІЙ, УКРАЇНСЬКІЙ, РОСІЙСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.....	25
Малієва Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ SCHIZO- ТА -SCHISIS У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	28
Маслов Б.Ю. ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ ГЕЛЬМІНТІВ	30
Муц Хомич Д. К. М. ЗНАЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	33
Наумова В. Ю. СИНОНІМІЯ ПРИКМЕТНИКІВ В АНАТОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	36
Нерба М. В. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА ACR- У МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	39
Несміян В. С. ЕТИМОЛОГІЯ ТЕРМІНІВ: ПЛАНТАРНИЙ ФАСЦІЇТ ТА ТЕНДИНІТ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЛІКУВАННЯ	41
Падалко Л. Г. ЛАТИНСЬКА МОВА В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	44
Пивоварова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ «ГОРБОК».....	47

Попова А. О. <u>СПЕЦИФІКА ВЖИВАННЯ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА SCHIZ- В КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ</u>	49
Портов О. В. <u>АНАЛІЗ ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ ХВОРОБ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ</u>	51
Середа Д. С. <u>ЧИСЛІВНИКИ-ПРЕФІКСИ У НАЗВАХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН</u>	54
Сухомлінова Ж. В. <u>СПЕЦИФІКА ПРЕФІКСА IN- У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ</u>	57
Тінчуріна С. Р. <u>ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПРЕФІКСІВ ANTE- І PRAE- ...</u>	59
Юзьо Л. О. <u>ВИКОРИСТАННЯ ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ У СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ</u>	61
Animawun Adebimbayo kabirat. <u>THE ROLE OF LATIN LANGUAGE IN A MULTILINGUAL AND MULTICULTURAL PROFESSIONAL ENVIRONMENT</u>	64
Okonkwo Emmanuella Ifeoma. <u>DEVELOPMENT OF MEDICAL TERMINOLOGY FROM ANTIQUITY TO PRESENT</u>	66

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

***«Ars studendi terminologiae medicinalis:
лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти
вивчення латинської мови та медичної термінології»***

Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-
конференції
м. Харків, 14 травня 2020 р.

Друкується в авторській редакції

Редакційна колегія:
Дерев'янченко Н. В.
Дюрба Д. В.
Литовська О. В.
Перекрест М. І.

Комп'ютерна верстка: Перекрест М. І.

Підписано до друку 20 травня 2020. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 4,47

ХНМУ, 61022, м. Харків, пр. Науки, 4
Редакційно-видавничий відділ ХНМУ